

FHille

– för en god skolstart

VECKA 25

Tema: Världen omkring mig

VECKA 25 • Världen omkring mig

Hipp har stigit upp tidigt och nere vid vattenbrynet har han hittat flaskpost.

Nu står han under det stora trädet och väntar på Hopp.

Han väntar och snurrar flaskan.

Det finns en lapp inuti, men han vill inte ta ut den förrän Hopp kommer.

Efter en lång stund hörs det välbekanta trampandet.

Hopp närmar sig. Hipp skyndar sig för att gömma flaskan. Det ska vara en överraskning.

”Vad gör du?” frågar Hopp.

”Ingenting”, säger Hipp.

”Jo, alltså jag gömde något, men det är en överraskning.”

”Oh... Får jag inte se det?” frågar Hopp nyfiket.

”Du ska först gissa vad det är”, säger Hipp.

Hopp försöker förgäves få en skymt av överraskningen.

”Det är något hemligt som finns inuti något annat, som är hemligt”, förklarar Hipp.

”Kan man äta det?” frågar Hopp, som alltid är sugen på något gott.

Hipp skakar på huvudet.

”Varifrån kommer det?”

”Det vet jag inte, men jag hittade det vid vattenbrynet”, säger Hipp.

”Nu vet jag. Nu vet jag”, ropar Hopp ivrigt.

”Det är en skattkista. Nu blir vi rika Hipp!”

Hipp skakar igen på huvudet.

Hopp pratar med sig själv: ”Det kan inte vara en sten, för den är ju inte inuti något.

Det kan inte heller vara en fisk, för den kan man äta.

Alltså det är svårt, Hipp!”

”Ger du upp?”

Hopp nickar, och Hipp tar fram flaskan.

Hopp tycker att det är väldigt spännande, och de skyndar sig att skaka lappen ur flaskan.

Hopp läser högt.

”Varför får man inte vara arg? Varför ska man alltid vara glad?

Ja, jag bara frågar? Med vänlig hälsning från den arga.”

Hipp och Hopp ser på varandra.

”Det var en bra fråga”, säger Hopp.

”Varför får man inte vara arg?”

”Det vet jag inte, men jag blir själv på dåligt humör när någon annan är arg”, säger Hipp.

”Jag är ofta arg”, säger Hopp.

”Det har jag då aldrig sett”, säger Hipp förvånad.
 ”Det är för att jag skickar iväg det arga”, säger Hopp.
 ”Hur då?”
 ”Jag trampar ner det i marken.”

Hopp visar hur hon trampar och trampar, tills hon blir alldeles andfådd.
 ”Eller också gör jag hål luften, så att det arga kan försvinna dit.” Hopp boxar vilt omkring sig.
 ”Det brukar hjälpa.”
 ”Bra idé!” säger Hipp. ”Den skickar vi vidare.”

Hopp ritar en kanin som trampar och boxar, och Hipp skriver:
 ”Vi tycker att du gärna får vara arg, men det ska inte gå ut över andra.
 Prova om det hjälper att trampa och boxa. Med vänliga hälsningar från Hipp och Hopp.”
 Hopp tar lappen och stoppar den tillbaka i flaskan igen.
 ”Låt den vara”, säger Hipp. ”Det var jag som hittade den!”

”Ta det lugnt”, säger Hopp. ”Nu blev du arg, Hipp!”
 ”Nå ja”, säger Hipp lite generat.
 Hopp ger flaskan till honom, men Hipp vill inte ha den.
 ”Är du fortfarande arg?” frågar Hopp.
 ”Inte längre”, säger Hipp. ”Det hjälper att prata om det.”
 Och så går de ner till vattnet för att skicka iväg flaskposten.

Frågor om sagan:

- Hipp har hittat en flaska. Hur har flaskan kommit fram till Hipp?
- Vad finns det inuti flaskan?
- Vad gör Hopp då hon är arg?
- Vilket råd ger Hipp och Hopp flaskpostens avsändare?
- Vilket svar skulle du ge?

Den här veckan handlar om VÄRLDEN och HAVET

Vad får ditt barn ut av temat?

- ▶ Kunskap om sin omvärld
- ▶ Kännedom om havet och världen
- ▶ Får fundera och resonera kring olika fenomen

Lästips:

- Städa av Emily Gravett
- Emmy och havet av Inger Rydén
- Sången från andra sidan havet av Emma Virke
- Familjen Sköldpadda tar sig till havet av Ning Zhang

Aktiviteter
Vecka 25

Måndag: Flaskpost
Ni läser berättelsen om Hipp och Hopp och skriver flaskpost.
Använd: berättelsen i häftet, Hipp, papper och penna samt en flaska (er egen).

Tisdag: Havet omkring oss
Ni samtalar om havet.
Använd: kartan över Finland (från vecka 2) samt världskartan (från vecka 15).

Onsdag: En meter
Ni tar reda på vad som är längre än och kortare än en meter i närmiljön.
Använd: en snörstump som är en meter lång.

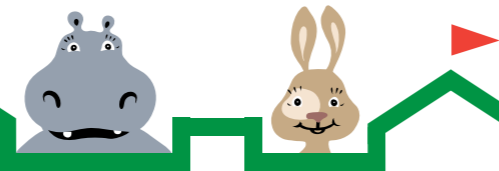
Torsdag: Vad ska bort?
Ni plockar föremål i naturen och jämför dem med varandra.
Använd: naturföremål.

Fredag: Att resa ut i världen
Ni hittar på en berättelse om en resa.
Använd: världskartan (från vecka 15) och föremål som ni har hemma.

Extra: Ö-hopp
Ni hoppar från ö till ö.
Använd: en gatukrita eller pinne.

MÅNDAG • Flaskpost

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och skriv flaskpost till Hipp.

Använd

- ▶ berättelsen om Hipp och Hopp
- ▶ Hipp
- ▶ ett pappersark
- ▶ en blyertspenna
- ▶ en flaska med skruvkork (er egen).

Att göra:

- ▶ Läs berättelsen om Hipp och Hopp.
- ▶ Skriv ett brev till Hipp och gör en flaskpost.

Barnet lär sig

- ▶ vad flaskpost är för något
- ▶ att ta en annans perspektiv.

Gör så här:

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och samtala med ditt barn utgående från Frågor om sagan. Ta fram flaskan, pappret och pennan. Skriv tillsammans flaskpost till Hipp. Det går förstås lika bra att skriva flaskposten till Hopp eller till både Hipp och Hopp.

Fundera på vad ni tror att Hipp skulle tycka om att ni skriver till honom. Vill ni kanske fråga honom något? När ni gemensamt kommit underfund med det är det bara att sätta i gång!

Ni kan välja mellan att ditt barn skriver låtsas-skrift eller efter modell (så att du skriver ner det ditt barn vill säga i brevet och ditt barn kopierar det).

Ni kan också göra så att ditt barn ritar samt dikterar för dig och du skriver.

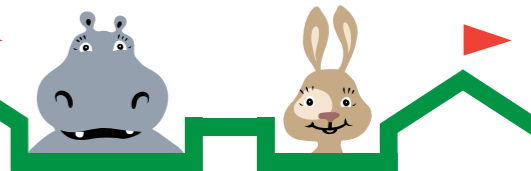
Låt ditt barn rulla ihop brevet och stoppa det i flaskan.

Nu har ni flaskpost som ni kan leka att ni skickar till Hipp.

Om ni vill kan ni läsa boken Pippi på de sju haven av Astrid Lindgren. Boken går att låna på biblioteket. Ni kan också titta på filmen med samma namn. I den här berättelsen får Pippi flaskpost av sin pappa. Han skriver att han blivit fånglad av pirater och ber Pippi komma och rädda honom.

TISDAG • Havet omkring oss

Studera havet och prata om det i förhållande till var ni lever och bor.

Använd

- ▶ kartan över Finland (från vecka 2)
- ▶ världskartan (från vecka 15).

Att göra:

- ▶ Ta reda på hur havet runt Finland samt världshaven ser ut.

Barnet lär sig

- ▶ om vilka hav som omger Finland
- ▶ om världshaven
- ▶ att förhålla sig till haven ur olika perspektiv.

Gör så här:

Ta fram Finlands karta.

Titta tillsammans på kartan och samtala om vilka hav vi har runt vårt land. Sök upp er hemort och ta reda på vilket hav ni bor vid eller vilket hav som ligger närmast.

Ni kan fundera på:

- ▶ Vad finns på andra sidan havet?
- ▶ På vilka olika sätt kan man färdas över havet?
- ▶ Vilka djur lever i havet?
- ▶ Om ni skulle lägga en flaskpost i havet där ni bor, vart skulle den kunna färdas?

Ta nu fram också världskartan.

Sök upp Finland och haven runt vårt land på världskartan. Jämför kartorna med varandra. Fundera på vart flaskposten kunde färdas på världshaven med start vid stranden närmast där ni bor.

Om ni vill kan ni rita och måla en bild av djur och fiskar som bor i havet.

För att få inspiration och tankar om havet kan ni bläddra i en faktabok innan ni sätter er ner och ritar och målar, exempelvis Titta och prata om havet av Christine Henkel. Spara bilden i FHille-mappen.

ONSDAG • En meter

Ta reda på vad som är kortare eller längre än en meter i er närmiljö.

Använd

- ▶ en snörstump som är en meter lång.

Att göra:

- ▶ Mät olika föremål inne eller ute och avgör hur nära en meter de är.

Barnet lär sig

- ▶ mätbegrepp och enheter
- ▶ om längden en meter
- ▶ begreppen längre än, kortare än, lika långt
- ▶ att iaktta närmiljön.

Gör så här:

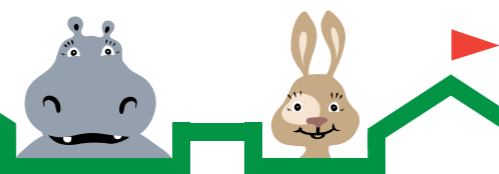
Fråga först hur långt ditt barn tror att en meter är genom att visa det med händerna.

Ta sedan fram snörstumpen som är en meter lång och jämför den med det som barnet uppskattat. Fundera tillsammans på om ditt barn uppfattat en meter som längre än eller kortare än en meter i verkligheten – utan att värdera barnets uppfattning.

Mät sedan tillsammans olika föremål ute eller inne, t.ex. en soffa, hylla, dörröppning eller sandlådkanten, en käpp, bredden på gångvägen eller ett staket.

Innan ni mäter kan ditt barn göra en uppskattning – är det ni mäter längre eller kortare än en meter.

Ni kan också rada föremål efter varandra och räkna t.ex. hur många spadar, kottar, skor eller gafflar som gemensamt blir en meter långt. Mät också er själva och hur många fötter, armar eller händer som tillsammans blir en meter. Går det jämnt ut eller blir det längre eller kortare än en meter? Kanske ni hittar något som är två meter eller en halv meter?

TORSDAG • Vad ska bort?

Plocka föremål och jämför dem med varandra.

Använd

- ▶ naturföremål.

Att göra:

- ▶ Jämför föremål och urskilj likheter och olikheter.

Barnet lär sig

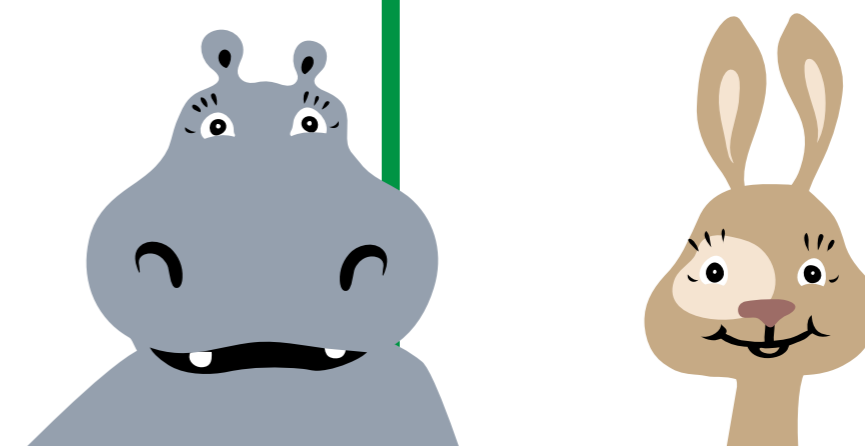
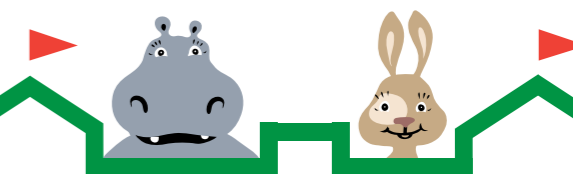
- ▶ om likheter och olikheter
- ▶ att resonera kring sitt sätt att tänka
- ▶ att vi kan tänka olika.

Gör så här:

Gå ut och plocka olika naturföremål, t.ex. en tallkotte, en grankotte, en kvist, en sten, torkade växter, videkissor.

Lägg fyra av föremålen bredvid varandra på marken. Be ditt barn välja ut ett föremål som hon eller han anser att inte hör ihop med de andra.

Låt ditt barn förklara hur hon eller han tänker. Här finns inga lösningar som är rätt eller fel! Berätta sedan vilket föremål du skulle plocka bort och hur du tänker. Ni kan byta ut några av föremålen och fortsätta leka.

Om ni vill kan ni tillsammans göra anteckningar medan ni mäter. Ni kan till exempel i tre spalter skriva upp eller rita det som är en meter långt, längre än en meter och kortare än en meter.

Om ni vill kan ni leka inne istället. Använd föremål ni har hemma.

FREDAG • Att resa ut i världen

Hitta på berättelser om resor till olika länder.

Använd

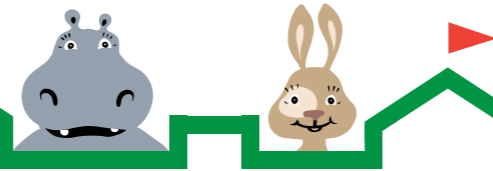
- ▶ världskartan (från vecka 15)
- ▶ en påse med föremål som finns i ert hem: t.ex. en sked, en docka, en kvist, en mjölkkartong, en ring, en penna, en bild av en katt. Ni kan välja vad som helst.

Att göra:

- ▶ Hitta på en berättelse om en resa.

Barnet lär sig

- ▶ att föreställa sig hurdant det är i andra länder
- ▶ att lyssna och samarbeta
- ▶ att hitta på och berätta.

Gör så här:

Plocka ner i en påse föremål som ni hittar hemma.
Titta sedan på världskartan och berätta att ni ska hitta på en berättelse om en resa till något av världens länder.
Välj tillsammans ett land.
Samtala om hurdant det kan tänkas vara i det landet. Är det kallt? Är det varmt? Hur lever människorna där? Vilka djur lever i landet? Finns det skogar, åar, öknar? Titta i (fakta)böcker om ni råkar ha lämpliga sådana hemma.

Sedan börjar du berätta:

Efter en lång resa med ... har vi nått vårt färdmål: ... Vi går ut i djungeln. Plötsligt stöter vi på ...
Låt ditt barn ta ett föremål ur påsen och utgående från det fortsätta berättandet.
När ditt barn berättat färdigt är det din tur att dra ett föremål ur påsen och fortsätta berättelsen.
Fortsätt så här att turvis berätta, hjälp varandra att hitta på!

Kom ihåg att ni kan hitta på vad som helst, allt kan hända i den här berättelsen.

Om ni vill kan ni på biblioteket låna böcker som handlar om olika länder i världen.

EXTRA AKTIVITET • Ö-hopp

Hoppa från ö till ö.

Använd

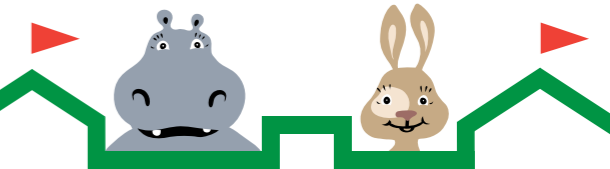
- ▶ en gatukrita eller en pinne.

Att göra:

- ▶ Rita öar och hoppa från ö till ö.

Barnet lär sig

- ▶ att bedöma avstånd
- ▶ att kontrollera sin kropp
- ▶ att minnas och koncentrera sig.

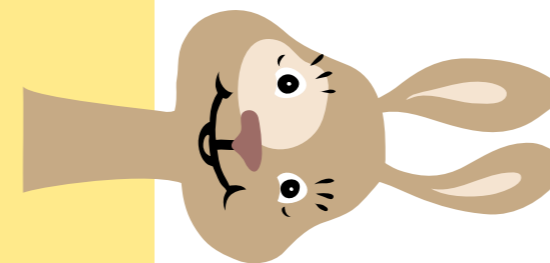
Gör så här:

Välj ett ställe med grus, asfalt eller stenplattor där ni kan leka.
Ta fram kritan eller sök en pinne att rita med.
Prata om vilka länder och öar ni känner till.

Rita dem som "öar" runt omkring er, på ett sådant avstånd från varandra att ni når att hoppa från en till en annan. Fundera tillsammans på hur länderna eller öarna ska ligga i förhållande till varandra.
Skriv namnet eller den första bokstaven av namnet på varje ö.

Nu kan ni hoppa från ö till ö.
Först är det ditt barns tur.
Du säger vart resan går.
Du kan säga: RESAN GÅR TILL ...
Ditt barn ska hoppa till ön utan att falla i vattnet, det vill säga utanför det ritade strecket.
Sedan är det ditt barns tur att säga vart du ska resa: Resan går till...
Du hoppar sedan till ön.
Hoppa turvis tills ni har besökt alla öar.

Om ni vill kan ni använda gatukritan och leka Rutleken. Rita lekunderlaget på asfalten. I stället för ärtpåse kan ni använda en liten sten.
Leken hittar ni här:
<http://lekar.folkhalsan.fi/spraklekar/rutleken>

FHille

- för en god skolstart

FHille är baserat på förskoleprogrammet Hippy International samt på HippHopp i Danmark

©Folkhälsan 2020

Sagan om Hipp och Hopp: Ulla Rabén

Illustratör: Terese Bast

Grafisk form: Nanne Nylund/Byråådan

Tryck: Grano, Vasa

 folkhälsan

